

Česká společnost tělovýchovného lékařství
Český horolezecký svaz
SEKCE HORSKÉ MEDICÍNY & LÉKAŘSKÁ KOMISE

II. P E L I K Á N Ů V S E M I N Á Ř
AKTUÁLNÍ PROBLÉMY HORSKÉ MEDICÍNY
Praha 31. 5. 1991

Tělovýchovně lékařské oddělení v Děčíně
Horolezecký oddíl TJ Lokomotiva Děčín
D ě č í n 1 9 9 1

ČESKÁ SPOLEČNOST TĚLOVÝCHOVNÉHO LÉKAŘSTVÍ

SEKCE HORSKÉ MEDICÍNY

a

ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ

II. PELIKÁNŮV SEMINÁŘ

AKTUÁLNÍ PROBLÉMY HORSKÉ MEDICÍNY

DIAGNOSTICKÉ A LÉČEBNÉ METODY V HORÁCH

31. května 1991

Lékařský dům v Praze

VÝSLEDKY SLEDOVÁNÍ SYNDROMŮ PŘETÍŽENÍ PRSTŮ U ČESKOSLOVENSKÝCH SPORTOVNÍCH LEZCŮ V LETECH 1987-1990

MUDr. Ivan Rotman, MUDr. Milan Staněk, MUDr. Tomáš Skříčka CSc., MUDr. Pavel Veselý CSc.
(Děčín, Veselí nad Moravou, Brno, Praha)

Již v roce 1986 byl u 80 členů výběrových družstev Horolezeckého svazu zjištěn výskyt poškození prstů nejméně v 40 %. V letech 1987-1990 bylo vyšetřeno celkem 223 účastníků čs. soutěží ve sportovním lezení, z nich 50 mužů opakovaně v jednotlivých letech po sobě. Výsledky shrnuje tabulka I a II a svědčí o rychlé progresi objektivních nálezů na prstech lezců, přičemž se z větší míry jistě nejedná o změny adaptační.

Tabulka I. Výkonnost a výskyt patologie prstů v letech 1987 - 1990.

Rok	1987 / A	1988 / B	1989 / C	1990 / D	významnost
Počet (n)	24	35	41	29	
Věk	22,8 ± 5,1	22,9 ± 4,7	23,2 ± 3,8	24 ± 3,7	
Výkonnost (dosažený stupeň obtížnosti)	8+ ± 2	8+ ± 2	9- ± 2	9+ ± 2	AC** AD*** BC*** BD***
Bolestivé prsty (počet)	2,0 ± 2,1	1,9 ± 1,7	1,8 ± 1,7	2,0 ± 1,3	AD+ BD+
Vřetenovité deformace	2,0 ± 2,6	2,1 ± 3,0	3,5 ± 3,0	3,6 ± 3,1	AC* AD*
Uzlovité deformace	0,3 ± 0,8	0,8 ± 1,5	1,6 ± 2,3	2,3 ± 2,5	AC** AD*** BD*** BC+
Flekční kontrakury	0,5 ± 1,4	1,7 ± 1,7	1,3 ± 1,6	1,4 ± 1,5	AB*
Celkový počet deformací	3,1 ± 3,5	4,5 ± 4,1	6,5 ± 5,0	7,3 ± 5,1	AC*** AD*** BD* BC+
Výskyt deformací	70,8 %	88,6 %	87,8 %	93,1 %	

+ p<0.1 * p<0.05 ** p<0.01 *** p<0.001

Tabulka II. Věk, výkonnost a patologie u 50 sportovních lezců

Rok	1. vyšetření	2. vyšetření	Významnost
Věk	22,5 ± 4,3	24,1 ± 4,2	
Výkonnost (dosažený stupeň obtížnosti)	8+ ± 2	9 ± 2	***
Bolestivé prsty (počet)	1,7 ± 1	1,5 ± 1,5	n. s.
Vřetenovité deformace	1,7 ± 2,3	3,4 ± 2,9	***
Uzlovité deformace	0,6 ± 1,3	1,9 ± 2,6	***
Kontraktury kloubů	1,1 ± 1,4	1,6 ± 1,7	+
Celkový počet deformací	3,4 ± 3,3	6,9 ± 5,2	***
Výskyt deformací	74 %	90,0 %	

+ p<0.1 * p<0.05 ** p<0.01 *** p<0.001

Léčení syndromů přetížení anatomických struktur prstů lezců extrémní zátěží při lezení je velice svízelné a často neúspěšné. Jedině přiměřený trénink a důsledné léčení akutních poranění může zabránit recidivujícím a chronickým potížím a trvalým následkům.